

URL-osoitteiden suunnittelu

Tim Berners-Lee: “Jos olisin arvannut kuinka suosittu Webistä tulee, olisin yrittänyt keksiä URL-osoitteiden alkuosalle jonkin toisen muodon”.

http-alkuosa on hankala erityisesti puhelinkeskusteluissa.

URL-osoitteiden suunnittelu

URL = Uniform Resource Locator

URL viittaa aina välttämättä Web-sivuun, vaan se voi viitata mm. FTP-palvelimella olevaan tiedostoon.

URL-osoitteiden suunnittelu

URLin yleinen rakenne on seuraava:

protokolla palvelin polku kysely fragmentti

http:// [www.ksao.fi](http://www.ksao.fi/~harju/www/url.html) /~harju/www/url.html ?id=20 #E

URL-osoitteiden suunnittelu

Protokollia:

http://

https://

ftp://

mailto:

news:

telnet://

file://

URL-osoitteiden suunnittelu

Onneksi suurin osa selaimista (nykyisin jo kaikki?) tunnistaa osoitteen ilman alkuosaa.

HTML:ssä URLia kannattaa käyttää täydellisenä, erityisesti on huomioitava että hakemistoon tai tiedostoon osoittavan URL-osoitteen lopussa on vinoviiva (muutoin selaimen ja palvelimen välille tulee ylimääräistä keskustelua).

URL-osoitteiden suunnittelu

Uutta yritystä perustettaessa on tärkeää varmistaa YTJ:n lisäksi, että yrityksen nimi on vapaa myös verkkotunnuksena.

Hyvät verkkotunnukset, jotka ovat helppoja muistaa, ovat Webin vastine pääkadun varrella olevalle kauppapaikalle.

URL-osoitteiden suunnittelu

Koska käyttäjät pyrkivät *ymmärtämään* URL-osoitteita, osoitteista tulee tehdä ymmärrettäviä.

Eryteisesti hakemistot pitää nimetä ymmärrettävästi sivuston rakennetta kuvaavilla sanoilla tai yhdyssanoilla.

URL-osoitteiden suunnittelu

Sivuston pitäisi olla rakennettu niin, että käyttäjät voivat poistaa URLin oikeanpuoleisia osia päästäkseen ylemmäs sivuston hierarkiassa.

Tiedetään, että suuri osa käyttäjistä leikkelee URL-osoitteita, koska se nopeuttaa sivustolla liikkumista.

URL-osoitteiden suunnittelu

Kun URL-osoitteista tehdään helpommin kirjoitettavia, käyttäjät eivät joudu niin usein kohtaamaan 404-virheilmoitusta.

URL-osoitteen leikkaamisen tuloksena käyttäjän pitäisi saada eteensä esimerkiksi jonkinlainen luettelo siitä, mitä kyseinen hierarkian taso sisältää.

URL-osoitteiden suunnittelu

Seuraavien sääntöjen mukaan luotujen URLien kirjoittaminen on helppoa:

URL-osoitteen on oltava mahdollisimman lyhyt.

Osoitteen tulee koostua mahdollisimman tavallisista sanoista.

Osoitteessa käytetään vain pieniä kirjaimia.

URL-osoitteiden suunnittelu

Seuraavien sääntöjen mukaan luotujen URLien kirjoittaminen on helppoa:

Erikoismerkkien (kaikki muut paitsi kirjaimet tai numerot) käyttöä on vältettävä.

Jos sanoja on eroteltava, se on tehtävä samalla tapaa kaikissa osoitteissa joko väliviivan tai alaviivan avulla.

URL-osoitteiden suunnittelu

Seuraavien sääntöjen mukaan luotujen URLien kirjoittamien on helppoa:

URL-osoitteissa ei kannata käyttää O-kirjainta (iso 0) eikä numeroa 0 (nolla), koska käyttäjät sekoittavat nämä toisiinsa.

Jos näitä käytetään, on syytä hankkia myös alias jolla varmistetaan että myös väärin kirjoitetulla osoitteella päästään oikealle sivulle.

esimerkiksi jos URL on box0.com, kannattaa varata myös boxO.com ja ohjata käyttäjät sieltä oikealle sivustolle.

URL-osoitteiden suunnittelu

URL-osoitteet kannattaa luoda siten, että ne ovat ikuisia ja osoittavat aina samoille sivuille, vanhentuneista linkeistä on pelkkää harmia.

Sivuja ei pidä siirrellä eri URL-osoitteiden välillä.

Virtuaali-URLien avulla käyttäjä voidaan ohjata aina uusimpaan materiaaliin.

URL-osoitteiden suunnittelu

Esimerkiksi uusimman pääkirjoituksen virtuaaliosoite voisi olla <http://www.foo.com/current/editorial.html>

Vastaavasti 7.2.2013 julkaistu pääkirjoitus voisi löytyä arkistointiosoitteella
www.foo.com/20130703/editorial.html

URL-osoitteiden suunnittelu

Kun sivustolle tehdään muutoksia tai tiedostoja jostakin syystä siirretään paikasta toiseen, on varmistuttava siitä että vanhat linkit yhä toimivat.

Vanhojen URLien pitää toimia ainakin puoli vuotta, suositeltavaa olisi kuitenkin 2 vuotta.

URL-osoitteiden suunnittelu

Paras tapa vanhojen URLien hoitamiseksi on ohjata käyttäjä palvelimen asetuksilla suoraan uuteen osoitteeseen.

Tämä voidaan tehdä HTTP:ssä joko koodilla 301 (sivu siirretty pysyvästi uuteen osoitteeseen) tai 302 (väliaikainen siirto).

URL-osoitteiden suunnittelu

Selainten pitäisi osata päivittää uusi osoite automaattisesti kirjanmerkkiluetteloon mikäli ne kohtaavat koodin 301.

Myös hakukoneiden pitäisi pystyä päivittämään tietonsa koodin 301 kohdatessaan.

Lähde

Jakob Nielsen: WWW-suunnittelu

Korpela, Linjama: Web-suunnittelu